స్వయంవరం

– పి.ఎం. సుందరరావు

రంగారావు మనసు కుతకుత ఉడికిపోతోంది. భర్తను చూస్తూ తనలో తనే కుమిలిపోతోంది శారదమ్మ. పలుకరిస్తే ఎలాంటి మాటలు వినాల్సి వస్తుందోనని భయపడుతూ ఆయనను కదిలించకుండా మౌనంగా రోదిస్తోంది.

ఇద్దరి మధ్యా మాటలు లేవు.

గంట క్రితందాకా ఆ ఇంట్లో ఒకటే హడావుడి. పెద్దల కబుర్లతో, ఆడవాళ్ళ నవ్వులతో సందడి సందడిగా వుంది. అదంతా ఘడియలో మాయమైందనే రంగారావు గుండెలో రేగుతున్న అలజడికి కారణం.

ఇదేం పట్టనట్టు, అసలేం జరగనట్టు మాధురి పుస్తకం చదవడంలో నిమగ్నమై వుంది.

ఆ వాతావరణాన్ని, భర్త ఉద్వేగాన్ని భరించలేని శారదమ్మ ''అయిందేదో అయింది. మనసులో ఏం పెట్టుకోకుండా జరిగింది మర్చిపోదామండీ'' అంది భయం భయంగా.

భార్య సలహాను భరించలేని రంగారావు ''నోర్మూయ్'' అని గద్దించాడు.

ఆ కేక వినేసరికి ఒళ్ళు జలదరించింది శారదమ్మకి. మారు మాట్లాడడానికి గొంతు పెగలక అలాగే చూస్తుండిపోయింది.

లోపల గదిలో వున్న మాధురి పుస్తకం టేబుల్ మీద పెట్టి హాల్లోకి వచ్చి తండ్రిని పరిశీలనగా చూసి ఇంకా కోపం తగ్గలేదనుకుంటూ లోపలికి వెళ్లి యధావిధిగా పుస్తకం చదవడంలో మునిగిపోయింది.

అది గమనించిన రంగారావు మరింత ఉగ్రుడయ్యాడు.

''నీ కూతురు మర్చిపోయే ఈ పని చేసిందా? ఈ జన్మకే కాదు, ఏ జన్మకు కూడా మర్చిపోలేనంత పని చేసింది. అసలు రేపటినుంచి నేను బజారులో ఎలా తలెత్తుకు తిరగాలి? పరువే ఆస్తిగా, సంపదగా బ్రతుకుతున్న వంశం మనది. అలాంటి ఇంట్లో పుట్టి ఇలాంటి పని చేసిందంటే దానిని ఏం చేయాలో నాకు అర్థం కావడంలేదు.''

భర్త మాటలు విన్న శారదమ్మకు ఒళ్ళు గగుర్పొడిచింది. ఈ ఆవేశం ఎంతవరకు దారి తీస్తుందోనని మనసులోనే కీడు శంకిస్తోంది.

కాసేపు ఆగి మళ్లీ అందుకున్నాడు. కానీ ఈసారి రంగారావు మాటల్లో అంత ఆవేశంలేదు.

''చిన్నప్పటినుంచీ అది అడిగింది కాదనలేదు.

''నిజం అమ్మా. నాకిష్టంలేని చీర కొనిపెడితే పోనీలే రెండు నెలలు కట్టుకుని పారేసేదేకదా అని సరిపెట్టుకోవచ్చు. ఇష్టంలేని రంగు గాజులు తెచ్చి వేసుకోమంటే అవి చిట్లిన తరువాత నచ్చినవి తెచ్చుకోవచ్చులేనని ప్రస్తుతానికి సరిపెట్టుకోవచ్చు. కానీ పెళ్లి విషయం అలా కాదు కదమ్మా. భర్త హోదాలో వచ్చే వ్యక్తితో జీవితాంతం కలసి జీవించాలి. అలాంటి వ్యక్తిని కేవలం రెండు నిముషాలు కళ్లతో చూసి మరో అయిదు నిముషాలు అతనితో మాట్లాడి నాకు ఇష్టమని ఎలా చెప్పమంటావు? నువ్వు చెప్పమ్మా?''

నేను తెలుపు గౌను తీసుకుంటుంటే కాదు పచ్చరంగుదే కావాలంటే సరేనన్నాను. హైస్కూలులో చదివేటప్పుడు విహార యాత్రకెళతానంటే ఎన్ని ఇబ్బందులున్నా కాదనలేదు. ఆర్థిక ఇబ్బందులు తెలియకుండా అడిగినవన్నీ కొనిచ్చాను. కాలేజీలో చేరేటప్పుడు నాకు తెలుగంటే ఇష్టం, నేను తెలు[illegible]రర్ అవుతానంటే మారు మాట్లాడకుండా [illegible]న్నాను. కానీ ఈ రోజు నా కోరికను తిరస్క[illegible] నా పెద్దరికాన్ని ధిక్కరించింది.''

తండ్రి మాటలు మాధురి చెవిన పడు[illegible] వున్నాయి. చదువుతున్న పుస్తకాన్ని పక్కనపెట్టి[illegible] ఆలోచనలో పడింది. చివరగా తండ్రి అన్న మా[illegible] వైపు ఆలోచనలు సాగాయి.

నిజమే. తన తండ్రి చిన్నప్పటినుంచీ తను అ[illegible]గింది ఏదీ కాదనలేదు. దానికి బంధుమిత్రులు అనే[illegible] కారణాలు చెప్పుకునేవారు.

''రంగారావుకు ఒక్కతే కూతురు కాబట్టి ఆ ప్రేమతో ఏది అడిగినా కాదనడు.''

''అదేం కాదు. ఆయన దృష్టిలో ఆడ మగపిల్లలనే తేడాలేదు. ఆడపిల్లలకు కూడా తగిన స్వేచ్ఛ ఇవ్వాలంటాడు. అందుకే కూతురు ఇష్టాన్ని తిరస్కరించడు.''

''నిజంగా ఇలా ఆడపిల్లల స్వేచ్ఛను, ఇష్టాన్ని ఎంతమంది గౌరవిస్తారు'' అని అందరూ రంగారావుని ప్రశంసించేవారు.

కానీ ఈరోజు తన ఇష్టాన్ని ఎందుకు కాదన్నాడు? కాసేపటికి ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం దొరికింది.

ఆలోచనలను పక్కనపెట్టింది. బయట గదిలోంచి, తండ్రి నోటినుంచి ఇంకా ఎలాంటి మాటలు వస్తున్నాయోనని చెవులు ఇటువైపు పెట్టింది.

తండ్రి వున్న అలికిడి వినిపించలేదు. ఏంటో చూద్దామని లేవబోతుండగా ''కూర్చోమ్మా!'' అంటూ శారదమ్మ వచ్చి ఎదురుగావున్న స్టూలుమీద కూర్చుంది.

తల్లి ముఖంలోని ఫీలింగ్‌ని గమనించి ''ఏం చెప్పాలనుకుంటున్నావో చెప్పమ్మా'' అంది మాధురి.

''అమ్మా! నీకు చెప్పేటంతదాన్ని కాకపోవచ్చు. ఎందుకంటే నాది వానాకాలం చదువు. నీవు కాలేజీలో పాఠాలు చెప్పేదానివి. చిన్నప్పటినుంచీ నీవు ఏదడిగినా మీ నాన్న కాదనలేదు. నీవు ఇప్పటిదాకా ఆయన ఇష్టప్రకారమే నడుచుకున్నావు. అది నేను మర్చిపోలేదు. కానీ ఈరోజు మీ నాన్న మాట కాదన్నందుకు బాధగా వుంది. అందుకే ఆయన ఇలా మండిపోతున్నారు. నాకు కూడా ఎందుకో నీవిలా తిరస్కరించకుండా ఉంటే బాగుండేదనిపిస్తోందమ్మా'' అని ఆగిపోయింది.

తల్లికేసి పరిశీలనగా చూసింది. ఆమె ముఖంలోని దిగులును గమనించి ఏదో చెబుదామనుకుంటుండగానే మళ్లీ శారదమ్మ మాట్లాడడం మొదలుపెట్టింది.

''మాధురీ! తన మాట కాదనవనే నమ్మకంతో మీ నాన్న పెళ్లిచూపులకి వాళ్ళని పిలిపించారు. అబ్బాయి మంచివాడంటున్నారు అందరూ. నీతోపాటు సమానంగా జీతం తీసుకునే గవర్నమెంటు ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. చూస్తుంటే తల్లిదండ్రులు కూడా మర్యాదస్తుల్లానే కనిపిస్తున్నారు. అందుకే ఈ సంబంధాన్ని

ఖాయం చేద్దామనుకుంటున్నారు.

కానీ కాలేజీ నుంచి వచ్చిన నీవు ఆ అబ్బాయిని సరిగ్గా చూడకుండానే ఇష్టం లేదన్నావు. ససేమిరా ఈ పెళ్ళి కాదన్నావు. గంట క్రితందాకా ఆనందం తాండ వించిన ఈ ఇంట్లో నీమూలంగా శ్మశాన వాతావరణం అలుముకుంది. వచ్చినవారందరిచేత మీ నాన్న, నేను అనేక మాటలు పడాల్సి వచ్చింది. ఎన్నో నిందలు మోయాల్సి వచ్చింది. అంతేకాకుండా ఆయన పెంప కంతోపాటు నీ శీలాన్ని కూడా శంకిస్తూ మాట్లాడా రమ్మా?'' అంటూ దుఃఖపు తెర అడ్డు రావడంతో ఇక మాట్లాడలేక ఆగిపోయింది శారదమ్మ.

కాసేపటి తరువాత మాధురి ''అమ్మా! నీవు చెప్పిం దంతా నిజమే. కాదనను. చిన్నప్పటినుంచీ నేను అడి గినవి ఏదీ కాదనలేదు. నా ఇష్టాన్ని త్రోసిపుచ్చలేదని నాన్నగారు పదేపదే చెప్తుకుంటున్నారు. కానీ ఈరోజు జీవితంలో అతి ముఖ్యమైన భాగస్వామిని ఎన్నుకునేందుకు వచ్చినవాడిని నాకు నచ్చలేదన్నం దుకు నాన్న గారు ఉడికి పోతున్నారు. నిజంగా నాకు నచ్చినవాడినే నాన్న గారు అల్లుడిగా స్వీకరించ డానికి సిద్ధపడ్డప్పుడే నాకు తగినంత స్వేచ్ఛ ఇచ్చినట్టు, నా ఇష్టాన్ని అంతా మన్నించి నట్టు'' అని స్థిరంగా పలికింది.

శారదమ్మ ఆశ్చర్యంగా కూతురివంక చూస్తుండిపోయింది.

''నిజం అమ్మా. నాకిష్టంలేని చీర కొని పెడితే పోనీలే రెండు నెలలు కట్టుకుని పారేసేదేకదా అని సరిపెట్టుకోవచ్చు. ఇష్టంలేని రంగు గాజులు తెచ్చి వేసుకోమంటే అవి చిట్లిన తరువాత నచ్చినవి తెచ్చుకోవచ్చులేనని ప్రస్తు తానికి సరిపెట్టుకోవచ్చు. కానీ పెళ్ళి విషయం అలా కాదు కదమ్మా. భర్త హోదాలో వచ్చే వ్యక్తితో జీవి తాంతం కలసి జీవించాలి. అలాంటి వ్యక్తిని కేవలం రెండు నిము షాలు కళ్లతో చూసి మరో అయిదు నిముషాలు అత నితో మాట్లాడి నాకు ఇష్టమని ఎలా చెప్పమంటావు? నువ్వు చెప్పమ్మా?''

మాధురి మాటలు వినగానే పెళ్లిచూపుల తంతులో ఏదో లోపం వున్నట్టనిపించింది. అంతే కాదు, భర్త రంగారావు చేసింది కూడా తప్పనిపిం చింది. బయటకెళ్లిన భర్తను వచ్చిన తర్వాత నిలదీ యాలనుకుంది.

• • •

అక్షరం మర్చిపోకుండా కూతురి అభిప్రాయాన్ని భార్య శారదమ్మ నోటివెంట విని భారంగా ఓ నిట్టూర్పు విడిచి ఈజీచైర్‌లో వెనక్కివాలి కళ్ళు మూసుకుని ఆలోచించడం మొదలుపెట్టాడు రంగా రావు.

మాధురి మాటల్లో నిజం వుందని మనసు పదేపదే హెచ్చరించసాగింది.

అవును. పెళ్లి పేరుతో ఎంతో మోసపో యామనీ, సరిదిద్దుకోలేని తప్పు చేసామనీ స్త్రీ పురు షులు ఎంతోమంది వాపోతుంటారు. కాబోయే భాగ స్వాములు ఒకరికొకరు నచ్చకపోయినా పెద్దల బల వంతంమీదనో, ఇతర విషమ పరిస్థితులకో పెళ్ళికి తల వొగ్గి జీవితాంతం విలపిస్తుంటారు. నిజంగా ఇది బాధాకర విషయమే. కలిసి బతికే భాగస్వాములు ఒకరి మనసులు ఒకరు అర్థం చేసుకోవాలి. మరొకరి ఇష్టాఇష్టాలతో ప్రమేయం ఉండకూడదు. తల్లిదం డ్రులదైనా సరే. నేను కూడా నా చిట్టితల్లి పెళ్లి తన ఇష్టానికే వదిలేస్తాను. తన జీవిత భాగస్వామిని ఎన్ను కునే స్వేచ్ఛను తనకే వదిలేస్తాను అని నిర్ణయించు కుని చైర్‌లోనుంచి లేచాడు రంగారావు.

తన అభిప్రాయం తన నోటి ద్వారానే చెప్పాలని తండ్రి దగ్గరకు వచ్చిన మాధురిని చూసి ''అమ్మా మాధురీ! నీకు తగినవాడిని నువ్వే ఎన్నుకో. నీ ఇష్టాన్ని నేను కాదనను తల్లీ'' అని తలమీద చేయివేసి మెల్లగా నిమిరాడు. ''థాంక్యూ!'' అంటూ ఆనంద భాష్పా లతో కృతజ్ఞ తలు తెలిపింది మాధురి.

★